
Skandaproktam Shivashaktikshetravarnanam

——
స్కందప్రోక్తం శివశక్తిక్షేత్రవర్ణనమ్

——
Document Information

Text title : Skandaproktam Shivashaktikshetravarnanam

File name : skandaproktaMshivashaktikShetravarNanam.itx

Category : shiva, shivarahasya, tIrthakShetra

Location : doc_shiva

Transliterated by : Ruma Dewan

Proofread by : Ruma Dewan

Description/comments : shrIshivarahasyam | mahAdevAkhyah ekAdashamAMshaH | adhyAyaH 49

sarvakShetrprabhAvakathanam | 28-198||

Latest update : October 29, 2024

Send corrections to : sanskrit at cheerful dot c om

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

November 3, 2024

sanskritdocuments.org

స్కందప్రాక్తం శివశక్తిక్షేత్రవర్ణనమ్

(శివరహస్యాన్తర్గతే మహాదేవాఖ్యే)

- శివపార్వతీసంవాదే -

స్కన్ద ఉవాచ ।

శివాయతనముఖ్యాని దివి భూమౌ గిరిష్వపి ।

కైలాసస్థో మహాదేవస్తద్దేవ్యై దర్శయచ్ఛివః ॥ ౨౮॥

ఈశ్వర ఉవాచ ।

గంగాద్వారం చ కేదారం గంగాసాగరసంజమమ్ ।

అకాశలింగం పరమం తీర్థం చాప్యచలేశ్వరమ్ ॥ ౨౯॥

పూర్వద్వారం హరిశ్చన్ద్రం త్రిపురాన్తకరం హరమ్ ।

ప్రభాసం చ విభాసం చ ప్రకాశం కాశకేశ్వరమ్ ॥ ౩౦॥

అమరేశ్వరం చ వరదం దేవైః పూర్వం ప్రతిష్ఠితమ్ ।

గోప్రక్షేశ్వరమీశానం తథా చన్ద్రేశ్వరం శుభమ్ ॥ ౩౧॥

కర్మేశ్వరం చ విధనం సృష్ట్యర్థం బ్రహ్మణా గతమ్ ।

శ్రీమదధివటం చైవ కాటకం వారణాహ్వయమ్ ॥ ౩౨॥

అనేన నిర్మితం దివ్యం పుణ్యం త్విలిఖితేశ్వరమ్ ।

తత్త్రివ పాదుకామేధ్యపుణ్యే త్విలిఖితేశ్వరే ॥ ౩౩॥

తతః శృంగైశ్చకాపాటం గోరటప్రాణేశ్వరమ్ ।

దేవ్యావరేశ్వరం పుణ్యం తద్దేవ్యా సుప్రతిష్ఠితమ్ ॥ ౩౪॥

మల్లికార్జునసంజ్ఞం చ మమావాసనగోత్రమమ్ ।

రాజేశ్వరం చ పర్యాయం భద్రేశ్వరమథావ్యయమ్ ॥ ౩౫॥

గతీశ్వరం చ వైశాఖం కపోతేశ్వరమన్యయమ్ ।

కోటిరుద్రేశ్వరం క్షేత్రం రుద్రకోటిప్రతిష్ఠితమ్ ॥ ౩౬॥

విష్ణునాత్ర తపస్తప్తం చతుర్మగమనుత్తమమ్ ।
 విష్ణ్వేశ్వరం త్రికూటాఖ్యం కోటిభద్రాఖ్యముత్తమమ్ ॥ ౩౭॥
 సర్వేశ్వరం భారభూతమలఙ్కృహమథాపి వా ।
 మధ్యాక్షేశకదంబేశౌ స్కందేనైవ ప్రతిష్ఠితమ్ ॥ ౩౮॥
 గోమణ్డలేశ్వరం వైవ గన్ధర్వైః పూజితం పరమ్ ।
 విద్యాధరేశ్వరం వైవ పార్వతీశం త్వయార్చితమ్ ॥ ౩౯॥
 సురేశ్వరం చ త్రిదశైః పూజితం శేత్రముత్తమమ్ ।
 అవర్ధినీశ్వరం వైతన్నాగైః సమూజితం ముదా ॥ ౪౦॥
 యశేశ్వరం యక్షగణైః కిమూర్ధ్వైః పురుషేశ్వరమ్ ।
 వృషేశ్వరం చ ధర్మైః పూజితం సర్వకామదమ్ ॥ ౪౧॥
 బృహద్రథేశ్వరం దేవం రాజ్ఞా తేనార్చితం ముదా
 గదాధరేశ్వరం దేవం గన్ధద్వారేశ్వరం పరమ్ ॥ ౪౨॥
 వేణుధారీశ్వరం వైవ పాపహరీశ్వరం తథా
 గణగీతేశ్వరం పుణ్యం తుజ్జేశం నార్మదేశ్వరమ్ ॥ ౪౩॥
 యమప్రమథనేశం చ భగక్షిహరశక్కరమ్ ।
 కర్పూరేశం మయూరేశం పుణ్యం పంచనదాభిధమ్ ॥ ౪౪॥
 కుశావర్తం తృణావర్తం గంజావర్తం గయేశ్వరమ్ ।
 మన్దరేశం సున్దరేశం వామభాగేశ్వరం శివే ॥ ౪౫॥
 కృత్తివానేశ్వరం పుణ్యం గజో యత్ర నిపాతితః ।
 నృసింహాహరణం పుణ్యం శారభేశం మహాద్భుతమ్ ॥ ౪౬॥
 వామనాగప్రమథనం మనమథాన్తకరం పరమ్ ।
 హైరణ్యగర్భం నాస్తిశం మాయాపుర్యాం ప్రతిష్ఠితమ్ ॥ ౪౭॥
 విరజేశం విశోకేశం భగప్రమథనేశ్వరమ్ ।
 అచలేశ్వరసంజ్ఞం చ అచలైః పరిపూజితమ్ ॥ ౪౮॥
 చణ్డేశ్వరం చ భేరుణ్డగణ్డకీరీతీరసంస్థితమ్ ।
 వ్యాధేశ్వరం బాహుదాయాస్తీరే శేత్రం సనాతనమ్ ॥ ౪౯॥
 భీమాశక్కరసంజ్ఞం చ దేవదారువనేశ్వరమ్ ।

హస్తీశం పాత్రికేశం చ భగ్గహరీశ్వరం తథా ॥ ౫౦॥
 తుగ్గేశ్వరం చ తుగ్గాయాలిగ్గం తుగ్గప్రతిష్ఠితమ్ ।
 చర్మణ్యత్యాః పరే పారే క్షేత్రేషు జిష్టకేశ్వరః ॥ ౫౧॥
 సరస్వతీశం తన్నద్వాస్తీరే క్షేత్రం శివాలయమ్ ।
 యామునేశం చ యమునామనుతిష్ఠతి మత్ప్రియే ।
 గగ్గేశ్వరం చ గగ్గాయాః ప్రభవే సుప్రతిష్ఠితమ్ ॥ ౫౨॥
 యమునాగగ్గయోః సన్ధౌ సన్ధీశం పుణ్యదాయకమ్ ।
 మాధవీశమనన్తేశం నీరాతీరేప్రతిష్ఠితమ్ ॥ ౫౩॥
 భీమేశం భీమరథ్యాశ్చ తటే కుజ్జహరేశ్వరమ్ ।
 వృన్దావనే చ వృన్దేశం మధురాయామతేశ్వరమ్ ॥ ౫౪॥
 విపాశాయాం విపాశేశం నైమిశే నైమిశేశ్వరమ్ ।
 శోణాతీరే శోణకేశం నార్మదం నర్మదేశ్వరమ్ ॥ ౫౫॥
 యత్ర బాణః సమారాధ్య భేజే భుజసహస్రకమ్ ।
 ఓజ్కారేశం చ తత్తీరే అపర్యేషప్రతిష్ఠితమ్ ॥ ౫౬॥
 సరయ్యాం చ సరస్యేశం గోమత్యాం గోమతీశ్వరమ్ ।
 వేణ్యాం వేణీశ్వరం పుణ్యం నిషధేశం నగస్థితమ్ ॥ ౫౭॥
 అసిక్పీతీరగం దేవి గహ్వరేశ్వరసంస్థితమ్ ।
 ద్వారవత్యాం ద్వారకేశం కృష్ణనార్చితమీశ్వరి ॥ ౫౮॥
 అవన్తిశమవన్త్యాం తు శతద్రుత్యాం శతేశ్వరమ్ ।
 పరాదనేశ్వరం కాలం కాలకజ్జేశ్వరం పరమ్ ॥ ౫౯॥
 హరిభద్రేశ్వరం పుణ్యం గగ్గాతీరే ప్రతిష్ఠితమ్ ।
 అసీతీరే మహాదేవం వరణావరుణేశ్వరమ్ ॥ ౬౦॥
 వాయుసమ్పూజితం క్షేత్రం వాయవీశం సుపుణ్యదమ్ ।
 అనగ్గమథనం పుణ్యం యత్రానగ్గో నిపాతితః ॥ ౬౧॥
 కర్దమీతీరగం క్షేత్రం కర్దమేశం సుపుణ్యదమ్ ।
 యతీశ్వరం ప్రభాసే చ కాలకాలేశ్వరం పరమ్ ॥ ౬౨॥
 మతగ్గేశం మతగ్గాయాస్తీరే లిగ్గ ప్రతిష్ఠితమ్ ।

గోప్రేక్షతీర్థే గోప్రేక్షం త్ర్యక్షం మోక్షప్రదాయకమ్ ॥ ౬౩॥

సారేశం తథా శార్వం భద్రకరేశ్వరం పరమ్ ।

మలయేశం కుజమృశం హననేతీశ్వరం తథా ॥ ౬౪॥

మాణికరేశ్వరం వైవ కామదం వైద్యనాథకమ్ ।

కృష్ణేశ్వరం చ కృష్ణాయాస్తీరే శేత్రం మనోహరమ్ ॥ ౬౫॥

పమేశ్వరం చ పమ్పాయాస్తీరే దేవి శివాలయమ్ ।

నిదానేశం దానవత్యాస్తీరే శేత్రం సనాతనమ్ ॥ ౬౬॥

భృతుతుజ్జే తు కున్దేశం పాపహరీశ్వరం తథా ।

వజ్రావతేశ్వరం వైవ ఫణికాయాస్తరే శుభమ్ ॥ ౬౭॥

బలప్రమథనేశం చ కాలమూలేశ్వరం తథా ।

వ్యోమకేశం హరీశం చ తజ్జణేషు ప్రతిష్ఠితమ్ ॥ ౬౮॥

క్షిప్రేశ్వరం చ క్షిప్రాయాస్తరే క్షిప్రప్రసాదకృత్ ।

కాలవ్యాలేశ్వరం వైవ తక్షకేణ ప్రతిష్ఠితమ్ ॥ ౬౯॥

త్రిజటేశ్వరసంజ్ఞం చ త్రిజటానిమ్నగా యతః ।

మేరుధన్వీశ్వరం శేత్రం మేరౌ వసుధనేశ్వరమ్ ॥ ౭౦॥

ద్రుతీశ్వరం ధృతావర్తే కోజ్జణే చ ప్రతిష్ఠితమ్ ।

(భృగ్వీశ్వరం చ రామేణ పూజితం క్షత్రియాస్తకృత్ ॥)

భృగ్వీశ్వరం చ రామేణ క్షత్రియాస్తకృతాఽర్చితమ్ ॥ ౭౧॥

కోలాపురే కోలకేశం త్వయా దేవి ప్రతిష్ఠితమ్ ।

అన్ధకేనాఽర్చితం లింగమన్ధకేశ్వరసంజ్ఞితమ్ ॥ ౭౨॥

ముకుటేశం చ కజ్జీలలోకహరీశ్వరం శివమ్ ।

యమేశ్వరం చ సామృతమరణ్యేశం వ్రతేశ్వరమ్ ॥ ౭౩॥

పారణాతీరగం శేత్రతారణేశాభిధం శివే ।

కామలేశం దిగీశం చ భానేశం ప్రకటేశ్వరమ్ ॥ ౭౪॥

హలాహలేశ్వరం పుణ్యం యత్ర జాతో గరాదనః ।

వినాయకేశ్వరశ్చైవ పర్ణాదేశాన్ధకేశ్వరః ॥ ౭౫॥

శతావర్తేశ్వరో దేవి వినా భోగైర్ధనేశ్వరః ।

అర్ధనారీశ్వరశ్చైవ త్వయా యత్రాహమాస్థితః ॥ ౭౬ ॥
 విడూరథేశ్వరశ్చైవ శివే దశరథేశ్వరః ।
 కన్యాకుబ్జేశ్వరశ్చైవ కాన్యకుబ్జే ప్రతిష్ఠితః ॥ ౭౭ ॥
 అరున్ధతీశ్వరశ్చైవ సినివాళీశ్వరస్తథా ।
 అఖణ్డేశోఽప్యదాభేశో రావణేశః సురేశ్వరః ॥ ౭౮ ॥
 త్రికర్దుకేశ్వరో దేవి ధిష్ఠితాపరతఙ్గణే ।
 సౌరాష్ట్రే సోమనాథేశో రాష్ట్రావర్ధనపూజితః ॥ ౭౯ ॥
 గోశఫేశ్వరో దేవి గౌతమీశో రతీశ్వరః ।
 యత్ర హరేశ్వరో దేవి ఆనరే చ ప్రతిష్ఠితః ॥ ౮౦ ॥
 ఉమేశ్వరః సోమచూఙః ఖణ్డపర్శుర్వలేశ్వరః ।
 ముసలేశో గలేశశ్చ కోసలేషు ప్రతిష్ఠితః ॥ ౮౧ ॥
 అవన్యేశో హతన్యేశోఽవధీశో వైధృతీశ్వరః ।
 ధిష్ఠితాః సర్వదేవైశ్చ పూజితాస్తారకోసలే ॥ ౮౨ ॥
 భర్గేశోఽథ విదర్భేశః కనకేశః ప్రభాదనః ।
 విదర్భేఽధిష్ఠతా హ్యేతే క్షేత్రేష్వర్యాస్త్రిశూలినః ॥ ౮౩ ॥
 కణాదేశః కహాలేశః ప్రతార్యేశో మహేశ్వరః ।
 మాలవేషు స్థితా హ్యేతే సాల్యేష్వేతే ప్రతిష్ఠితాః ॥ ౮౪ ॥
 కవాటహరణేశశ్చ దానవేశో రమేశ్వరః ।
 వదాన్యేశః కార్తికేశో విజ్ఞేశో గరేశ్వరః ॥ ౮౫ ॥
 రోగహరీశ్వరశ్చైవ పుణ్డ్రేష్వేతే ప్రతిష్ఠితాః ।
 కాశ్యాం విశ్వేశ్వరశ్చైవ అవిముక్తేశ్వరస్తథా ॥ ౮౬ ॥
 త్రిలోచనేశో వీరేశః కపర్దీశో మణీశ్వరః ।
 వ్యాసేశ్వరో విరూపాక్షః కర్దమేశ్వర ఏవ చ ॥ ౮౭ ॥
 జనార్దనేశో బ్రహ్మేశో వీరహర్షేశ్వరస్తథా ।
 త్వయాన్నపూర్ణయా దేవి సేవితో గణపైస్తథా ॥ ౮౮ ॥
 అవిముక్తో నివత్స్యామి పారయన్ జనతారజః ।
 సౌవీరీ బిల్వకేశశ్చ వృషాద్రీశః శిలేశ్వరః ॥ ౮౯ ॥

తక్లణేషు యతీశశ్చ ఫణీశ్చేతి సంస్థితః ।

సైన్ధవేషు మహాదేవః వారణేశః కుశేశ్వరః ॥ ౯౦॥

సిహ్మాలేఽథ పినాకీశః కారుణ్యేశః స్థితః శివే ।

అరట్టకరహట్టేశః ఖాన్యే వైఖానసేశ్వరః ॥ ౯౧॥

వైదమ్భే బిన్దుకేశశ్చ ప్రసన్నేశః ప్రసన్నకే ।

కుణికుమ్భే ప్రమథేశః సారణే సరణేశ్వరః ॥ ౯౨॥

అజ్ఞేషు ఫణిభద్రేశో రోమహరీశ్వరస్తథా ।

వజ్రేషు వాగురీశోఽథ వనేశోఽథ నదీశ్వరః ॥ ౯౩॥

కలిజ్ఞేషు విరూపాక్షో గణగీతేశ్వరస్తథా ।

కాశ్మీరేశస్తురజ్ఞేశ ॥ ౯౪ ॥ (words missing in source text)

వర్ధనేశో మహాపీరో గన్ధర్వేశః శతేశ్వరః ।

పౌరాణేశో మతీశానః ఫణికణ్ఠేశ్వరః శివః ॥ ౯౫॥

ఉదయేశోఽథ ॥ ౯౬ ॥ పారియాత్రే మహేశ్వరః । (words missing in source text)

అస్తావలే తథాస్తేశో భగమాలీశ్వరస్తథా ॥ ౯౭॥

శిలానద్వాస్తటే దేవి వైద్యుతేశః ప్రతిష్ఠితః ।

కోటీశ్వరో మహాకాలో మునేర్దేశస్థితః శివే ॥ ౯౮॥

మరుదేశే విడేశశ్చ సుకేశో రజనీశ్వరః ।

బిల్వజే మణిచిత్రేశ పౌణ్డ్రో పౌణ్డ్రేశ్వరః స్థితః ॥ ౯౯॥

సార్వకే సున్దరేశానః ప్రతర్దననగార్దినౌ ।

ఉదుమ్బరేఽమ్బరేశానః కహాలే హాలకేశ్వరః ॥ ౧౦౦॥

కోసలే కమలేశశ్చ తస్కరేశో ధునీశ్వరః ।

కారణే తాణ్డవేశశ్చ వినగేశశ్చ సంస్థితః ॥ ౧౦౧॥

గరుడేశః పన్నగేశః కాలకేషు ప్రతిష్ఠితః ।

పారిజాతేశ్వరశ్చైవ గన్ధభద్రేశ్వరస్తథా ॥ ౧౦౨॥

ఉత్తరాపథగా దేవి ప్రమోదేవో భగేశ్వరః ।

పుల్లేశః కరుణేశశ్చ చిత్రఖణ్డే వ్యవస్థితౌ ॥ ౧౦౩॥

దారకే దారకేశశ్చ ప్రమాఢీశోరగేశ్వరౌ ।

కరోడపాలకేశశ్చ తరజ్జేశో వ్యవస్థితః ॥ ౧౦౩॥
 మహారాష్ట్ర మధ్యమేశః సింధురీశో గణేశ్వరః ।
 మారేశ్వరో నమిత్రేశో గుర్జరే కుజ్జరేశ్వరః ॥ ౧౦౪॥
 వర్ధనీశః స్వర్ధునీశః పారశీకేషు శఙ్కరః ।
 తురమ్భేశః కరమ్భేశో దలితేశోఽవనీశ్వరః ॥ ౧౦౫॥
 మార్గదేశో రాత్రికేశో వేణుదారీశ్వరస్తథా ।
 మోసలే తు హరీశానః కాద్రవేశో ధనాధిపః ॥ ౧౦౬॥
 బలేషు ధాన్యకేశానః సుపాయేశః ప్రసన్నకః ।
 గోనర్దే నర్దకేశానశ్చినే హీనహనేశ్వరః ॥ ౧౦౭॥
 జాఙ్గలే మజ్జలేశానస్తుణ్డిరే కాణ్డికేశ్వరః ।
 హూణేషు ఫలికేశశ్చ సద్గుణేషు జటేశ్వరః ॥ ౧౦౮॥
 మీనాశనేషు మానీశ మైత్రే మిత్రాయణీశ్వరః ।
 బాల్యలేషు ప్రధానేశః కాన్దేషు ప్రకటేశ్వరః ॥ ౧౦౯॥
 తుహుణ్డిషు తుహుణ్డిశో హోడేశః పారదేశ్వరః ।
 మాంసాదనేషు దానేశో గణేషు పురుకేశ్వరః ॥ ౧౧౦॥
 లక్ష్మహేషు ఫణీన్ద్రేషు విస్తార్యేషు ప్రకాశకృత్ ।
 మధ్యాదనేషు మధ్వీశో గౌడేషు పుత్రకేశ్వరః ॥ ౧౧౧॥
 చారుదేష్టేషు సోష్ఠీశో కురణ్డిషు లతేశ్వరః ।
 పావనేషు ఫనశ్యేశో రాఘవేశో ద్రుమేశ్వరః ॥ ౧౧౨॥
 శ్వఫల్కేషు సపత్నీశో నాగచారీషు నాగధృక్ ।
 ఫణాఫణీశ్వరః కౌలే అజ్కీలేషు జినేశ్వరః ॥ ౧౧౩॥
 మనస్యేషు పురస్థీశః పౌష్ఠ్యేషు ప్రథితేశ్వరః ।
 మిథిలేషు కనక్యేశ గోప్రక్ష్యేశో నిరిన్ద్రియః ॥ ౧౧౪॥
 వాత్యేషు భౌతికేశశ్చ కణ్డిషు మణికణ్డికః ।
 తాణ్యేషు కాణవేశశ్చ కరన్డిషు మహేశ్వరః ॥ ౧౧౫॥
 తగరేషు మహాభద్రో దర్దరేషు కృతీశ్వరః ।
 వైరాటేషు కరోరేశ విస్తడేషు కుభేశ్వరః ॥ ౧౧౬॥

పారియాత్రే పాత్రికేశ వితస్తిశః కురుస్థలే ।
 భారతే పురభద్రేశ పురుహూతేశ్వరస్తథా ॥ ౧౧౭ ॥
 గాణేషు చ గణేశానః కుమారీ(శ్మః)శః కుమారకే ।
 శతశ్శృంగే మహేశానః పర్జన్యేశః పిలప్పిలే (పిలిపిలే) ॥ ౧౧౮ ॥
 కాలజ్ఞై రుద్రకేశః జాతూకర్ణేశ్వరః శివే ।
 వర్ధనే పారిభద్రేశో విన్ద్యే సాధ్యేశ్వరస్తథా ॥ ౧౧౯ ॥
 విరోధేశః కోఙ్కణేశస్తమాలేషు మహేశ్వరః ।
 గర్గరీషు యవీశాన ఉద్దామే చోగ్రసేనజిత్ ॥ ౧౨౦ ॥
 కాణ్డేషు పాణ్డలీశానో బ్రధ్నేషు బ్రధ్నకేశ్వరః ।
 కురుమేభుషు సుధన్వీశో గోపనిశ్చ మహేశ్వరః ॥ ౧౨౧ ॥
 ఉర్వరీశో వామనేశః శిఙ్గానే కుఙ్గానేశ్వరః ।
 శాతకుమేభుషు కుమ్భిశో మథనేశోఽమృతేశ్వరః ॥ ౧౨౨ ॥
 పన్థావృతేశ్వరశ్చైవ మాణికేశః ప్రసోమకః ।
 సోమచూడేశ్వరః సైహ్మే సిహ్మకేశశ్చ శఙ్కరః ॥ ౧౨౩ ॥
 కాకేశ్వరఃస్తారకేశో భాల్లకేశు మహేశ్వరౌ ।
 పీఠాపాణిశ్వరో నీలే సౌమ్యే సోమేశ్వరో మహాన్ ॥ ౧౨౪ ॥
 హేమకూటే చ కూటేశః త్రికూటే కర్కటేశ్వరః ।
 సహ్యా సహ్యాశ్వరో దేవి హిమవత్యఙ్కరేశ్వరః ॥ ౧౨౫ ॥
 కేదారశ్చైవ భౌమేశో గర్గరీశోఽథ చంద్రనే ।
 హరిశైలే హరిశశ్చ కర్పటే కర్పటిశ్వరః ॥ ౧౨౬ ॥
 సత్యేశ్వరో వైసతేశో గారుడే పర్వతోత్తమే ।
 ప్రజాపతీశో వేదీశస్త్రిధామేశో రతిశ్వరః ॥ ౧౨౭ ॥
 హారే గర్భేశ్వరశ్చైవ బ్రహ్మగర్భేశ్వరస్తథా ।
 రత్నాద్రౌ రత్నగర్భేశో విద్యేశో వైద్యపర్వతే ॥ ౧౨౮ ॥
 కన్దర్పేశశ్చ సర్పేశో గోవర్ధనగిరిస్థితౌ ।
 ప్రతార్యేశస్తామ్రకేశస్తామ్రశైలస్థితావుభౌ ॥ ౧౨౯ ॥
 కు(క)కుభే కకుభేశశ్చ దిగ్వాసేశః పవిత్రకే ।

వృషదర్భశ్వరశ్చైవ తోయకేశః శివే గిరౌ || ౧౩౦||

హరికేశశిఖణ్ణీశౌ గోపర్వతగతావృభౌ ।

ప్రభామణ్డలకేశశ్చ విధామేశశ్చ శఙ్కరః || ౧౩౧||

కరణ్ణపర్వతగతాస్తామృభూమౌ పిలఃపిలః (పిలిపిలః)।

ఉణ్డరీశస్తుణ్డరీశ గహ్వరే పర్వతే స్థితాః || ౧౩౨||

మార్గపాణీశ్వరశ్చైవ సౌధన్వే పర్వతే స్థితః ।

స్వర్ణవేధరశ్చైవ శక్తిశో మేరుమైలిగః || ౧౩౩||

దేవేశ్వరో దేవకూటే వృషభేశో వృషాచలే ।

కకుద్మతీశ్వరశ్చైవ కకుద్మతి స్థితః శివః || ౧౩౪||

కపాలేశః పాలగోరశ్చిత్రఘణ్ణే నగేశ్వరః ।

వప్రాణశ్వరశ్చైవ దణ్డపాణీశ్వరస్తథా || ౧౩౫||

భాద్రే గిరౌ భద్రకేశో మన్దరే సున్దరేశ్వరః ।

కలశేశకులాలేశౌ కైలాసే దక్షిణే స్థితౌ || ౧౩౬||

మనస్వీశగణేశానౌ హరిద్వర్ణనగస్థితౌ ।

వాసన్తికేశో వేదేశో గతీశో అరుణేశ్వరః || ౧౩౭||

స్త్రేనేశ వాతభద్రేశః కుముదే కుముదేశ్వరః ।

వాతేశో ధనదేశానో వీతిహోత్రేశ్వరస్తథా || ౧౩౮||

దున్దభే పర్వతవరే దున్దభీయో మహేశ్వరః ।

సంక్లహరీశ్వరశ్చైవ జ్వాలాగర్భేశ్వరస్తథా || ౧౩౯||

వాతులేశః పన్నగేశః కార్కోటః కుక్కుటేశ్వరః ।

బకేశ్వరః సారనేశ శక్రేశో గన్ధపర్వతే || ౧౪౦||

సునాభే పర్వతవరే సునాభేశస్తథేశ్వరః ।

కర్మారే పర్వతవరే కర్మారేశః స్థితః శివః || ౧౪౧||

క్రౌంచౌ క్రౌంచేశ్వరో దేవి హరితే హరికేశశకః ।

వహ్నిశైలే చ వహ్నిశో మలయే మలయేశ్వరః || ౧౪౨||

వైతసే వైతసేశానో వృషభే వృషభేశ్వరః ।

కపాలమోచకః కాన్తే రోహితే రోహితేశ్వరః || ౧౪౩||

కన్ధరే భూధరేశానః విద్యుత్తే వైద్యుతేశ్వరః ।
 వే భాణ్ణే భాణ్ణపీశానః కరమర్దే సనాతనః ॥ ౧౪౪॥
 తుహిణ్ణే కాణ్ణకేశశ్చ చన్ద్రేశశ్చన్ద్రపర్వతే ।
 వినన్దనే సునన్దీశః కణ్ణవాద్రౌ కణ్ణేశ్వరః ॥ ౧౪౫॥
 ఏతే ప్రాధాన్యతః శైలా విగాఢా యే మహార్ణవమ్ ।
 తస్మాల్లిలిజ్ఞాన్యేతాని సందృష్టాన్యపరాణి మే ॥ ౧౪౬॥
 నదీనదసముద్రేషు ద్వీపేషు ద్వీపకేశ్వరః ।
 తవ పీఠాన్యనన్తాని పఞ్చాశత్రేషు ముఖ్యతః ॥ ౧౪౭॥
 తన్నామాని వదామ్యద్య శృణుష్వ కమలాననే ।
 మణిద్వీపే చ శైలానే అవిముక్తే చ మఙ్గలా ॥ ౧౪౮॥
 సనాతనే సినీవాళీ భద్రే భద్రవదేశ్వరీ ।
 కాలజ్ఞరే జరా దేవీ జవాలే జాలకేశ్వరీ ॥ ౧౪౯॥
 ఓఙ్కారకే మహాదేవీ పర్జన్యా గోమతీతటే ।
 విపాశా పాశమథనీ ఆర్యావర్తే చ మేనకా ॥ ౧౫౦॥
 కలావతీ కాన్తశైలే మరుధా మరుధామని ।
 జ్వాలాముఖీ ప్రభాసే త్వం కాన్యకుబ్జే చ కన్యకా ॥ ౧౫౧॥
 కోకాముఖే దేవికా త్వం సహజన్యా ఘృతాదినే (?) ।
 పార్వతీ రమణే శైలే తుఙ్గాయాం తుఙ్గకా శివే ॥ ౧౫౨॥
 పర్ణాదనే వేగవతీ రుద్రకోటా మహేశ్వరీ ।
 గోఢకే గోమతీ దేవి వనేశే రమణీమణిః ॥ ౧౫౩॥
 తాలజఙ్ఘే ఖణ్డకేశీ దర్ధరే త్వమరావతీ ।
 ప్రసాదినీ ప్రసన్నాన్యే గారుడే గరుడేశ్వరీ ॥ ౧౫౪॥
 అనన్తేనన్తశక్తిస్త్వం సిలే సిహ్మావాహినీ ।
 చన్ద్రలే చన్ద్రలా దేవీ వదర్యాం కాన్తిదాయినీ ॥ ౧౫౫॥
 విరజే వీతశోకా త్వం కలిన్దే కాలికా శివా ।
 మహేశీ త్వమరావత్త్వాం నన్దిని గోనగే స్మృతా ॥ ౧౫౬॥
 తేజోవతీ కరమ్భాన్యే కకోలే లకులీశ్వరీ ।
 దుర్గా దుర్గాకరక్షేత్రే । । । । । । స్మృతా ॥ ౧౫౭॥

(words missing in source text)

సమోదిన్యగ్నిశైలే త్వం కామలే త్వగ్నిసన్నిభా ।
 హేలావతీ కురుక్షేత్రే సిద్ధిదాఽఽయుష్యకే శివే ॥ ౧౫౮॥
 వైద్యనాథే వేగవతీ కమలే కమలావతీ ।
 కాకోదే నాగభూషా త్వం వసానే వాసితా స్మృతా ।
 గన్ధర్వీ గన్ధశైలే త్వం వరాస్యా త్వం హరాచలే ॥ ౧౫౯॥
 తక్కోలే కాలశమనీ రుద్రాణీ స్థానపీఠకే ।
 ఆనర్తే త్వమిలా దేవీ క్షమాయాన్త్యం క్షమాయినీ ॥ ౧౬౦॥
 నైమిశే నిమిషా దేవీ కుణిభద్రే చ కుఞ్జికా ।
 విన్ధ్యే త్వం కౌశికీ దేవీ బన్ధనే బన్ధమోచనీ ॥ ౧౬౧॥
 వటారణ్యే సదా దేవి సోమార్ద్రా సోమమస్తకా ।
 విజయా విజయాపుర్యాం ప్రతిష్ఠానే చ కన్యకా ॥ ౧౬౨॥
 వేగా త్వం వైనతే శైలే బృహతీ ధాతుశైలకే ।
 తుఙ్గాచలే తుఙ్గకుచా విమనస్కా విరాజనే ॥ ౧౬౩॥
 హలాహలేఽహలాస్యా త్వం కన్ధర్వే దర్పనాశినీ ।
 కుణికుమ్భే మహాదేవి(వీ) భద్రదా కనకాచలే ॥ ౧౬౪॥
 కురంగులోచనా రణ్ణే శతాణ్ణే శాన్తిదాయినీ ।
 మేఘమాలా మేఘగిరౌ తౌవరే బిన్దురూపిణీ ॥ ౧౬౫॥
 ఉడ్యాణే చణ్డికా దేవీ మౌసలే ముసలేస్వరీ
 తులజా తులజాపుర్యాం మహాదేవే చ శామ్భవి ॥ ౧౬౬॥
 భైరవి భైరవే పీఠే త్రికోణే త్వం త్రికోణగా ।
 లలితా లలితాపుర్యాం శ్రీశైలే భ్రమరామ్బికా ॥ ౧౬౭॥
 రాజేశ్వరీ రాజపీఠే కౌఠునీ కుఘమైశ్వరే ।
 వామనా త్వం వేగికాయాం మహేన్ద్రే చన్ద్రపూజితా ॥ ౧౬౮॥
 గతిదా తారణే ప్రోక్తా శరణే శరణామ్బికా ।
 కోసలే సాలమథనా హిమశైలే చ గణ్డికా ॥ ౧౬౯॥
 నగ్నికా కోటికాయాం తు కరణ్ణే కరమర్దినీ ।

గర్భేశ్వరే త్వం గర్భేశీ కుమారి (?) నన్దిమోదినీ ॥ ౧౭౦॥

వాయవ్యే త్వం భగాక్షీ చ విశాలాక్షీ కహోలకే ।

దధ్యాదనే భీమకా చ వనవాసీ చ వన్యకా ॥ ౧౭౧॥

గోనర్దేఽపరికా దేవి కాన్తిపుర్యాం చ కాన్తికా ।

సమాసీనా మేరుమాతౌ కదమ్బే బిమ్బరూపిణీ ॥ ౧౭౨॥

మన్దరే సున్దరీ త్వం చ చిత్తశైలే త్రిశూలికా ।

క్రౌఞ్చారణ్యే స్కన్దమాతా గణమాతా గణేశ్వరే ॥ ౧౭౩॥

లోకినీ లోకమాతా త్వం కోలాపుర్యాం చ కోలినీ ।

పద్మగర్భే చ పద్మా త్వం విరాగా మాన్యకే శివే ॥ ౧౭౪॥

కూర్మగ్రీవా హయశిరే భేరుణ్ణే భణ్ణనాశినీ ।

ఉపాక్షేఽపాక్షికా దేవి హస్తిశైలే చ హస్తికా ॥ ౧౭౫॥

గోకర్ణే శితికణ్ఠా త్వం కాఞ్చ్యం త్వం కామకోటికా ।

హాలాన్యే శ్యామలా దేవీ విశాలా గన్ధమాదనే ॥ ౧౭౬॥

మలయేశే భగవతీ వినాశే కాలికా స్మృతా ।

మహేన్ద్రే చారుచన్ద్రాఙ్గా కనకే కమలేశ్వరీ ॥ ౧౭౭॥

ఏతాని దివ్యపీఠాని తవ సిద్ధిప్రదాని చ ।

చేరచోలేషు పాణ్డ్యేషు లిఙ్గాని శృణుమేఽమృతే ॥ ౧౭౮॥

సహ్యాజా తామ్రపర్ణీ చ పమ్పావేగవతీ తటే ।

ఆన్ద్రాసఙ్గే మత్స్యవత్సాస్తటే పరమపావనే ॥ ౧౭౯॥

సహ్యామాలౌ సహ్యాకేశః సిహ్మాశే శితికణ్ఠకః ।

తృణజ్యోతీశ్వరశైవ శివే మరకతాచలే ॥ ౧౮౦॥

రత్నాద్రి శిఖరేశానో మాతృభూతేశ్వరస్తథా ।

కమ్పాతటే తథా కాఞ్చీ(ఞ్చ్యం) ఏకామ్రేశో మహేశ్వరః ॥ ౧౮౧॥

శ్రీమద్ధక్షిణకైలాసే కాలహస్తీశ్వరస్తథా ।

చేరేషు చ శ్రీగిరిరాట్ శ్రీశైలేశశ్చ తత్ర హి ॥ ౧౮౨॥

శిఖరేశః పనన్యేశో(?) ఘణ్ణాకర్ణేశ్వరస్తథా ।

తీర్థశశ్చ మహాదేవి స్మరణాన్ముక్తిదాయకః ॥ ౧౮౩॥

త్ర్యమృకశ్చ మహాచైలో యస్మాద్గోదావరీ నదీ ।
 శేషాచలే కుమారేశో హ్యరుణాద్రౌ నగేశ్వరః ॥ ౧౮౪॥
 వృద్ధాచలేశో గోభద్రే గోపర్వతశిరోగతః ।
 శివమార్గసహాయేశః శ్రీమదభ్రసభేశ్వరః ॥ ౧౮౫॥
 మూలస్థానేశ్వరస్తత్ర దర్శనాదేవ ముక్తిదః ।
 చేరేషు ప్రథితా హ్యేతే శివక్షేత్రాణ్యపి క్రమాత్ ॥ ౧౮౬॥
 చోలేషు దివ్యలింగానామనుక్రమ ఇహోచ్యతే ।
 శివే పఞ్చాపగేశాఖ్యో వటేశోఽథ ద్రుతీశ్వరః ॥ ౧౮౭॥
 ధృతీశ్వరః పుష్పకేశస్తజ్జేశో వేదికేశ్వరః ।
 శ్రీప్రపాణీశ్వరో దేవి ఐరావతగజార్చితః ॥ ౧౮౮॥
 క్షీరిణీశః సుందరేశః కుమ్భేశశ్చార్జునేశ్వరః ।
 తేజసిశః సాక్షినాథో బిల్వారణ్యేశ్వరస్తథా ॥ ౧౮౯॥
 దుర్గేశ్వరో భీమకేశ వైద్యేశో బ్రహ్మకేశ్వరః ।
 ఘటేశ్వరశ్చ శ్వేతేశశ్చాయావనమహేశ్వరః ॥ ౧౯౦॥
 శ్రీవాఞ్ఞేశస్త్రీకూటీ(ఠే)శో మఙ్గలేశోఽగ్నికేశ్వరః ।
 కమలాలయే వల్మీకేశ ఆనందేశశ్చ పార్వతః ॥ ౧౯౧॥
 హాటకేశశ్చ సిద్ధేశస్తత్ర దేవ్యచలేశ్వరః ।
 తథా వేదవనేశశ్చ నేతౌ రామేశ్వరః శివః ॥ ౧౯౨॥
 చోలేషు ప్రథితం హ్యేతత్తథాన్యదపి శఙ్కరి ।
 సర్వలింగాలయశోఽలః సహ్యజాతీర సఙ్గతః ॥ ౧౯౩॥
 తాణ్డీరే చ శుచీన్ద్రేశః పాపనాశస్తథామివై ।
 అర్జునేశశ్చ స్థాణ్వీశో హస్తీశ్వరేశ్వరస్తథా ॥ ౧౯౪॥
 తథా వేగవతీతీరే పాణ్డ్యో హాలాన్యశఙ్కరః ।
 తథా వైశాలివాటీశః శివే చామ్రాతకేశ్వరః ॥ ౧౯౫॥
 శివే దక్షిణగోవర్ణో మత్స్యేశో భరతేశ్వరః ।
 శివే వాతపురేశశ్చ తథా రత్నసభేశ్వరః ॥ ౧౯౬॥
 తథాత్రిత (?) సభేశశ్చ ఉగ్రేశశ్చామృతేశ్వరః ।

ఏతత్ప్రాధాన్యతః ప్రోక్షం తామ్రపద్మాస్తటే శివే ॥ ౧౯౭॥

ఏతేషు శేత్రవర్గేషు స్థితో భస్మవిభూషణః ।

దేహస్తే శివసాయుజ్యం భవత్యేవ మహేశ్వరి ॥ ౧౯౮॥

॥ ఇతి శివరహస్యాంతర్గతే స్కందప్రోక్షం శివశేత్రవర్ణనం సమూర్ణమ్ ॥

- ॥ శ్రీశివరహస్యమ్ । మహాదేవాఖ్యః ఏకాదశమాంశః । అధ్యాయః ౪౯
సర్వశేత్రప్రభావకథనమ్ । ౨౮-౧౯౮॥

- .. shrIshivarahasyam . mahAdevAkhyāH ekAdashamAMshaH . adhyAyaH 49
sarvakShetraprabhAvakathanam . 28-198..

Notes:

Skanda స్కంద narrates about Śiva శివ delivering a comprehensive list of several ŚivaŚakti
kṣetra శివశక్తిశేత్ర. He mentions about the 50 ŚaktiPīṭha ౫౦ శక్తిపీఠ.

Details of several Śivakṣetra శివశేత్ర are described in various of the 12 Arṇśa-s ౧౨ అంశాః
of the ŚivaRahasyam శివరహస్యమ్.

Selected Śloka-s from the chapter are given on this page.

Proofread by Ruma Dewan

Skandaproktam Shivashaktikshetravarnanam

pdf was typeset on November 3, 2024

Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

